

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: ww.vkdka.org

14 Fedyntsy Street, Uzhgorod, Zakarpattia Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: ww.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

09 липня 2024 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., секретаря Дисциплінарної палати Бухтоярової О.В., членів Дисциплінарної палати: Баби́ча В.В., Кучеренка В.О., Марича І.Ю., Петюшки Р.В., Сочки І.І., Чорби П.П., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області дисциплінарну справу стосовно адвоката К., -

ВСТАНОВИЛА:

11 березня 2024 року з Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури до КДКА Закарпатської області надійшла для розгляду скарга адвоката Семенова Вадима Івановича від 20.12.2023, у якій наводяться відомості щодо вчинення дисциплінарного проступку адвокатом К.

За результатами перевірки наведених у цій заяві відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 24.04.2024 стосовно адвоката К. порушено дисциплінарну справу.

Заслухавши доповідь Гончарова В.В., який доповів матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата встановила наступне.

За даними Єдиного реєстру адвокатів України адвокат К. здійснює адвокатську діяльність на підставі відповідного свідоцтва № _____, виданого _____ згідно з рішенням Одеської обласної КДКА від _____ № _____.

У скарзі адвокат Семенов В.І. зазначає наступне.

У 2017 році було відкрито виконавче провадження про стягнення з нього (скаржника) суми боргу в розмірі 63 4572,00 грн. на користь стягувача В. Починаючи з 2018 року, жодних активних дій по даному виконавчому провадженню не здійснювалось.

В 2019 році скаржник разом з адвокатом К. та деякими іншими адвокатами заснували адвокатське об'єднання (АО) _____. Скаржник та адвокат К. мали рівні корпоративні права у даному АО (по 48,9%), у зв'язку з чим вони обоє фактично спільно керували цим АО.

Протягом діяльності даного АО скаржник з адвокатом К. багато разів спільно приймали участь у різних справах і ділилися інформацією по них, а також інформацією по особистих їхніх справах як партнерів, включаючи проблеми правового характеру, які стосувались судових та виконавчих проваджень, фінансових питань і таке інше. Адвокат К. був обізнаний про майновий стан скаржника і його сім'ї, про його фактичне місце проживання та інше. Також скаржник неодноразово обговорював з адвокатом К. перебіг своєї справи із В., зокрема і доказову базу та правову позицію у цій справі. При цьому адвокат К. надавав скаржнику поради щодо тактики дій останнього як боржника та роз'яснення правового характеру з приводу вищезазначеного виконавчого провадження.

У 2022 році між скаржником і адвокатом К. виник конфлікт у зв'язку з відмовою адвоката К. віддати скаржнику належну частку грошей, отриманих від клієнтів у справах, де скаржник приймав участь як адвокат. Як умову повернення цих коштів адвокат К. висунув вимогу про передачу йому всіх корпоративних прав, належних скаржнику в АО _____.

В лютому 2023 році по вказаному вище виконавчому провадженні розпочалась процедура звернення стягнення в інтересах стягувача В. на частку скаржника в АО _____. В ході проведення такої процедури адвокат К. подав державному виконавцю листа про бажання придбати належну скаржнику частку в АО _____. При цьому, ні державний виконавець, ні адвокат К. не повідомили скаржника про започаткування процедури звернення стягнення на таку частку.

За результатами завершення вказаної процедури звернення стягнення у червні 2023 року адвокат К. отримав належну скаржнику частку в АО _____.

Одразу після цього, а саме 04 липня 2023 року адвокат К. уклав з В. договір про надання останньому правової допомоги у згаданому виконавчому провадженні про стягнення з скаржника грошових коштів.

17 серпня 2023 року адвокат К. у статусі представника стягувача В. звернувся до державного виконавця з клопотанням про обмеження у праві виїзду скаржника за кордон, коли в останнього була запланована поїздка в Республіку Молдова на конференцію адвокатів в якості представника Ради адвокатів Одеської області.

З урахуванням наведеного скаржник вважає, що адвокат К. допустив порушення Правил адвокатської етики, а саме положень цих Правил, які стосуються чесності і добропорядної репутації адвоката, поваги до професії адвоката, неприпустимості конфлікту інтересів, конфіденційності (не розголошення адвокатської таємниці), засад відносин між адвокатами.

На підтвердження доводів своєї скарги адвокат Семенов В.І. додав ряд документів.

Адвокат К. надав Дисциплінарній палаті письмові пояснення, узагальнені доводи яких по суті скарги адвоката Семенова В.І. зводяться до того, що ця скарга є безпідставною, оскільки не містить жодних відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку і не підтверджена належними доказами. При цьому звертає увагу, що скаржником не дотримано процедури вжиття заходів мирного врегулювання конфлікту між адвокатами, передбаченої ст.52 Правил адвокатської етики і п.7 ст.14 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30.08.2014 №120, з наступними змінами і доповненнями (надалі – Положення №120).

19 червня 2024 року у засіданні Дисциплінарної палати присутній адвокат К. підтвердив наведені у своїх письмових поясненнях доводи щодо відсутності підстав для притягнення його до дисциплінарної відповідальності. При цьому, на поставлені йому запитання пояснив, що не був обізнаний про делегування у серпні 2023 року скаржника як члена ради адвокатів Одеської області для участі у конференції адвокатів в Республіці Молдова. Разом з тим, адвокат К. надав для долучення до матеріалів дисциплінарної справи копію укладеного АО _____ в його особі з громадянином В. договору про надання правничої допомоги від 04.07.2023 №593/04-07.

З огляду на такі пояснення адвоката К. виникла необхідність у витребуванні нових матеріалів (доказів), у зв'язку з чим цього ж дня (19.06.2024) протокольним рішенням Дисциплінарної палати розгляд дисциплінарної справи було зупинено до наступного засідання Дисциплінарної палати, призначеного на 03.07.2024.

03 липня 2024 року ні скаржник, ні адвокат К. у засідання Дисциплінарної палати не з'явилися, однак у зв'язку з неотриманням всіх відповідей на відповідні запити протокольним рішенням Дисциплінарної палати від цього числа розгляд дисциплінарної справи знову було зупинено до наступного засідання Дисциплінарної палати, призначеного на 09.07.2024, про що скаржник і адвокат К. були повідомлені.

09 липня 2024 учасники дисциплінарного провадження у засідання Дисциплінарної палати не з'явилися.

Натомість, 08 липня 2024 року на електронну пошту КДКА Закарпатської області надійшло клопотання адвоката К. про відкладення розгляду дисциплінарної справи у зв'язку з необхідністю надання додаткових доказів.

Згідно з ч.2 ст.40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» у разі повторної неявки адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури розгляд дисциплінарної справи здійснюється за їх відсутності незалежно від причин неявки.

Аналогічні приписи містяться і у ст.46 Положення №120.

З урахуванням таких норм законодавства та обізнаності учасників дисциплінарного провадження про дату розгляду дисциплінарної справи Дисциплінарна палата не виявила перешкод для розгляду цієї справи за відсутності учасників дисциплінарного провадження, а тому протокольним рішенням від 09.07.2024 відмовила у задоволенні вказаного клопотання адвоката К. про відкладення розгляду цієї справи.

Дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата приходить до таких висновків.

Матеріалами дисциплінарної справи підтверджено і не заперечується адвокатом К. наступні обставини:

- скажник і адвокат К. є членами Ради адвокатів Одеської області, а останній обіймає посаду заступника голови цієї Ради;

- у 2019 році скажник разом з адвокатом К. та деякими іншими адвокатами заснували адвокатське об'єднання (АО) _____, у якому скажник та адвокат К. мали рівні корпоративні права (по 48,9%);

- з 2017 року в Суворівському відділі ДВС у місті Одесі перебувало виконавче провадження №53254958 про стягнення з Семенова В.І. (скажника) на користь стягувача В. суми боргу в загальному розмірі 634 572,00 грн.(632 752,00 грн. боргу + 1 820,00 грн. судових витрат);

- 14 березня 2023 року адвокат К. як учасник і керівник АО _____ подав до відповідного державного виконавця Суворівського відділу ДВС у місті Одесі заяву про намір скористатися переважним правом на викуп належної скажнику Семенову В.І. частки в АО _____ при зверненні стягнення на таку частку у погашення боргу Семенова В.І. перед В. у виконавчому провадженні №53254958;

- 13 червня 2023 року за нотаріально посвідченим актом державний виконавець Суворівського відділу ДВС у місті Одесі передав К. належну Семенову В.І. частку у статутному капіталі АО _____ вартістю 112 600,00 грн. в рахунок часткового погашення боргу Семенова В.І. перед В. у виконавчому провадженні №53254958;

- 04 липня 2023 року АО _____ в особі керуючого партнера – адвоката К., уклало з громадянином В. договір №593/04-07 про надання цьому громадянину правничої допомоги;

- 14 серпня 2023 року АО _____ на підставі вказаного договору від 04.07.2023 №593/04-07 видало адвокату К. за підписом останнього як керівника цього АО ордер серії ВН №1100793 на надання ним правничої допомоги громадянину В. у Суворівському відділі ДВС у місті Одесі, який у подальшому був наданий до вказаного відділу ДВС на підтвердження повноважень адвоката К. представляти інтереси В. у виконавчому провадженні №53254958;

- 18 серпня 2023 року адвокат К., діючи в інтересах стягувача В. у виконавчому провадженні №53254958, подав державному виконавцю клопотання про ініціювання перед судом питання про тимчасове обмеження Семенова В.І. у праві виїзду за межі України через невиконання ним зобов'язання з повного погашення боргу перед стягувачем В.

Надаючи оцінку діям адвоката К. Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Відповідно до ч.ч.1, 3 ст.22 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (надалі – Закон) адвокатською таємницею є будь-яка інформація, що стала відома адвокату, помічнику адвоката, стажисту адвоката, особі, яка перебуває у трудових відносинах з адвокатом, про клієнта, а також питання, з яких клієнт (особа, якій відмовлено в укладенні договору про надання правничої допомоги з передбачених цим Законом підстав) звертався до адвоката, адвокатського бюро, адвокатського об'єднання, зміст порад, консультацій, роз'яснень адвоката, складені ним документи, інформація, що зберігається на електронних носіях, та інші документи і відомості, одержані адвокатом під час здійснення адвокатської діяльності.

Обов'язок зберігати адвокатську таємницю поширюється на адвоката, його помічника, стажиста та осіб, які перебувають у трудових відносинах з адвокатом, адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням, а також на особу, стосовно якої припинено або зупинено право на заняття адвокатською діяльністю.

Адвокат, адвокатське бюро, адвокатське об'єднання зобов'язані забезпечити умови, що унеможливають доступ сторонніх осіб до адвокатської таємниці або її розголошення.

Пунктом 7 ч.1 ст.1 цього Закону визначено, що клієнт – фізична або юридична особа, держава, орган державної влади, орган місцевого самоврядування, в інтересах яких здійснюється адвокатська діяльність.

Частиною першою статті 26 Закону передбачено, що адвокатська діяльність здійснюється на підставі договору про надання правничої допомоги.

З наведеного слідує, що адвокатську таємницю, яку адвокат зобов'язаний зберігати, є інформація про особу, з якою адвокат уклав договір про надання правничої допомоги, тобто інформація про клієнта.

Натомість, скаржник не надав жодних доказів, зокрема і укладеного з адвокатом К. договору, на підтвердження виникнення між скаржником як клієнтом і даним адвокатом відносин по наданню правничої допомоги.

Статтею 70 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017, із змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 15.02.2019 (надалі – Правила адвокатської етики), та ст.7 Положення №120, встановлено, що адвокат не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні дисциплінарного проступку. Обов'язок доказування вини адвоката у вчиненні дисциплінарного проступку покладається на особу, яка ініціює дисциплінарне провадження стосовно адвоката. Усі сумніви щодо доведеності вини адвоката тлумачаться на його користь.

Враховуючи такі приписи цих нормативних актів щодо презумпції невинуватості адвоката, Дисциплінарна палата вважає, що скаржник не був клієнтом адвоката К., оскільки не довів протилежне, а тому визнає, що скарга адвоката Семенова В.І. в частині доводів про розголошення адвокатом К. адвокатської таємниці стосовно скаржника не містить даних про вчинення адвокатом К. дисциплінарного проступку та не дає підстав для притягнення останнього до дисциплінарної відповідальності.

Частиною першою статті 4 Закону закріплені принципи здійснення адвокатської діяльності, одним із яких є принцип уникнення конфлікту інтересів.

Згідно з п.8 цього ж Закону конфліктом інтересів є суперечність між особистими інтересами адвоката та його професійними правами і обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість під час виконання адвокатом його професійних обов'язків, а також на вчинення чи невчинення ним дій під час здійснення адвокатської діяльності.

Положеннями частини першої статті 28 даного Закону визначено, що адвокату, адвокатському бюро або адвокатському об'єднанню забороняється укладати договір про надання правничої допомоги у разі конфлікту інтересів.

Зокрема, адвокату забороняється укласти договір про надання правничої допомоги і він зобов'язаний відмовитися від виконання договору, укладеного адвокатом, адвокатським бюро або адвокатським об'єднанням, якщо виконання договору може суперечити інтересам адвоката, членів його сім'ї або близьких родичів, адвокатського бюро або адвокатського об'єднання, засновником (учасником) якого він є, професійним обов'язкам адвоката, а також у разі наявності інших обставин, що можуть призвести до конфлікту інтересів (п.6 ч.1 ст.28).

Відповідно до ст.9 Правил адвокатської етики під конфліктом інтересів слід розуміти суперечність між особистими інтересами адвоката та його професійними правами і обов'язками перед клієнтом, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість під час виконання адвокатом його професійних обов'язків, а також на вчинення чи не вчинення ним дій під час здійснення адвокатської діяльності.

Ураховуючи обставини справи, Дисциплінарна палата приходить до переконання, що адвокат К., прийнявши до виконання доручення згідно з відповідним договором від 04.07.2023 №593/04-07 на надання громадянину В. правничої допомоги у виконавчому провадженні №53254958, боржником у якому є скаржник (його колишній партнер по АО _____) і у якому на користь адвоката К. було звернено стягнення на належну скаржнику частку у статутному капіталі АО _____ у погашення боргу перед В., допустив конфлікт інтересів у вигляді суперечності між особистими інтересами адвоката та його професійними правами і обов'язками, наявність якої могла вплинути і вплинула на об'єктивність або неупередженість під час виконання адвокатом К. його професійних обов'язків, а також на вчинення чи не вчинення ним дій під час здійснення адвокатської діяльності.

Таким чином, Дисциплінарна палата встановила, що адвокат К. допустив порушення вимог ст.ст.4, 8, 28 Закону і ст.9 Правил адвокатської етики та невиконання обов'язків, передбачених ст.28 Закону.

Відповідно до п.п.3, 5 ч.2 ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дисциплінарним проступком адвоката є порушення правил адвокатської етики та невиконання або неналежне виконання ним своїх професійних обов'язків.

За таких обставин Дисциплінарна палата приходить до висновку про вчинення адвокатом К. дисциплінарного проступку, а відтак і про наявність підстав для притягнення його до дисциплінарної відповідальності.

При обранні виду стягнення Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Частиною першою ст.35 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачено, що за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: попередження; зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно з ч.2 ст.31 даного Закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі:

- 1) повторного протягом року вчинення дисциплінарного проступку;
- 2) порушення адвокатом вимог щодо несумісності;
- 3) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

Частиною другою статті 32 цього ж Закону встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі:

- 1) порушення присяги адвоката України;
- 2) розголошення адвокатом відомостей, що становлять адвокатську таємницю, використання їх у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб;
- 3) заподіяння протиправними діями адвоката, пов'язаними із здійсненням ним адвокатської діяльності, значної шкоди клієнту, якщо така шкода встановлена судовим рішенням, що набрало законної сили;

4) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики, що підриває авторитет адвокатури України.

Обираючи вид стягнення, Дисциплінарна палата приймає до уваги обставини справи і характер поведінки адвоката К. у вигляді допущення конфлікту інтересів, у зв'язку з чим визнає таку його поведінку грубим одноразовим порушенням Правил адвокатської етики адвоката.

Тому, Дисциплінарна палата вважає за необхідне застосувати до адвоката К. дисциплінарне стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю строком на два місяці.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст.31, 33, 34, 35, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата –

ВИРІШИЛА:

Притягнути адвоката К.(свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю №_____, видане _____ згідно з рішенням Одеської обласної КДКА від _____ №_____ до дисциплінарної відповідальності.

Застосувати до адвоката К. дисциплінарне стягнення у вигляді **зупинення права на заняття адвокатською діяльністю строком на два місяці.**

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокату та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати (підпис)

Валентин ГОНЧАРОВ

Секретар

(підпис)

Оксана БУХТОЯРОВА